

a la lluna de València

El cul que cantava i altres relats medievals d'humor

Diversos autors

EL CONTE DE LES PERDIUS

Ja que acostumem a contar històries, vull narrar una aventura que és vertadera sobre un camperol que va caçar dues perdius a prop del tancat on guardava el bestiar. Va desplomar-les amb molta cura i va demanar a la seua muller que les posara al foc i les cuinara, ja que ella sabia preparar-les molt bé.

Mentre la seua dona parava el foc i ho disposava tot per rostir-les a l'ast, el vilatà de seguida se'n va anar a trobar el seu amic, el capellà, per a convidar-lo al banquet. Però va tardar tant, que les perdius estigueren fetes abans que ell tornara. La seua muller, que era molt golafre, les va retirar del foc i no va poder resistir-se a pessigar-ne un trosset. No era una dona ambiciosa ni avariciosa, però li agradava veure acomplits els seus capricis i la veritat és que la carn estava deliciosa... Per això, no tardà a atacar una perdiu i se'n menjà les dues ales.

Després, va eixir al mig del carrer per tal de veure si tornava ja el seu marit. Com encara no el va veure, se'n tornà de seguida i s'empassà la resta de la perdiu d'un mos!

Aleshores, va cavil·lar un moment, i va decidir que també es menjaria l'altra si el seu marit no tornava

aviat. De fet, sabia molt bé el que diria si el seu marit li preguntava què havia passat amb les perdius: contestaria que havien arribat dos gats quan les havia retirat del foc i se les havien endut. «Cada gat va agafar-ne una», va pensar de dir, per a lliurar-se de qualsevol reprimenda.

Després va tornar a eixir al carrer per a esperar el seu marit. Però com l'home no apareixia, va començar a pensar en l'altra perdiu que encara no s'havia menjat, i se li va fer la boca aigua. A poc a poc, estava més i més impacient, i va començar a dubtar si no n'agafaria un bocí. Al final, no va poder evitar-ho i va agafar un tros de perdiu, se'l va menjar amb gran delit i després es va xuplar tots els dits.

—Ai de mi! Què en faré? Si m'ho menge tot ara, què diré? És que aquesta perdiu està tan rebona que no puc parar de menjar-ne! M'abelleix menjar-me-la amb tota la meua ànima! Déu vulga que el meu marit vinga ja perquè, si no, no podré resistir-me'n.

Tant va durar aquella espera que la dama no ho va poder evitar i se la va menjar sencera.

El marit no va tardar a arribar a sa casa, i va cridar en veu alta:

—Vinga! Estan ja rostides, les perdius?

—Senyor —digué ella—, pitjor que això, que se les ha menjat el gat!

El pobletà, en sentir allò, va saltar ràpidament i es va llançar corrents darrere del gat de la casa, tot furios.

I li hauria arrancat els ulls si no fos perquè la dona va cridar:

–És broma, és broma! Fuig, fuig! –li va cridar al gat–. Les perdius estan tapades per tal que es mantinguin ben calentetes, home.

–Serà possible! No m’enganyeu d’aquesta manera. Vinga! Doneu-me la meua copa de fusta i les estovalles blanques més boniques que tinguem, que les estendré damunt de la meua capa, i ens n’anirem a dinar a aquell prat.

–Sí, però agafeu abans el vostre ganivet, que no talla gens i cal esmolar-lo. Esmoleu-lo en aquella pedra del pati –va dir la dona.

El vilatà, doncs, que estava famolenc, s’apressà i va córrer amb el ganivet a la mà. En aquell moment, el capellà va arribar a la casa amb la intenció de dinar amb el vilà i la seua dona. Es va trobar primer amb la muller i, en veure-la, va abraçar-la dolçament. Aquella, quan el va veure, li va etzibar, sense més:

–Senyor, fugiu, fugiu! Que no vull trobar-me on vós sigueu deshonrat ni veure com el vostre cos és torturat. Mireu, el meu marit ha sortit allà fora per esmolar el seu ganivet més gran. I diu que us tallarà els testicles si aconseguix tenir-vos a la vora!

–Que Déu s’apiade de tu! –va dir el prevere–. Però què estàs dient? El teu marit ha anat a cridar-me per a vindre a dinar amb vosaltres. Segons m’ha dit abans, hem de menjar-nos dues perdius que ha caçat hui al matí.

La dona li va contestar:

—Per sant Martí, ací dins no hi ha perdus ni cap altre pardal! M'agradaria que vinguéreu a dinar, però em doldria molt si us passara alguna desgràcia. Mireu allà baix, en aquella pedra, com el meu marit esmola el seu ganivet.

—Ja ho veig —digué el capellà—. Pel meu barret, crec que dius la veritat!

Així, el clergue no va demorar-se a la casa, i va eixir cames ajudeu-me.

En aquell moment, la dona va cridar de seguida al marit:

—Veni cap ací, senyor meu!

—I ara? Què tens? —va contestar ell.

—Que què passa? Per la fe que us tinc, correu! Afa-nyeu-vos! Que el capellà ens ha furtat les perdus!

En sentir-ho l'home, descompost, va arrancar a córrer amb el ganivet a la mà darrere del capellà. Quan el va veure, va cridar:

—No us emportareu res, mal amic! Espereu, deixeu-les ací, que encara estan ben calentetes! Mal company sereu, si us les mengeu sense mi!

El clergue, corre que correràs, va capgirar-se i va veure el vilatà adreçant-se cap a ell amb el ganivet a la mà i va pensar que seria ben mort si l'agafava. No es cansava de córrer! I el pobletà, que volia recuperar les perdus, tampoc no deixava de córrer al darrere, perseguint-lo. Però el capellà va ser més ràpid, es va amagar a sa casa i no va obrir la porta a ningú.

Llavors, el vilatà va tornar a la seua i va preguntar a la dona:

–Vinga, digues ara mateix com has perdut les perdius!

Aquella li va contestar:

–Que Déu m'ajude! Tan prompte com el mossén em va veure, em va demanar que, si li tenia bona estima, li mostrés les perdius, que amb molt de gust les contemplaria. I jo el vaig dur justament on les tenia ben tapadetes. Aleshores, sense dir ni pruna, les va agarrar i va pegar a fugir. Jo no vaig córrer darrere perquè vaig pensar que abans us ho havia de fer saber.

I aquell li va respondre:

–D'acord, bé sé que dius la veritat. Deixem-ho estar.

D'aquesta manera foren enganyats el camperol i el seu amic el capellà.

I aquell que s'inventà aquesta història no la volgué allargar més!

BERENGUER EL DEL CUL LLARG

Ja que m'agrada molt xarrar, no m'estaré de contar-vos la història d'un cavaller de Llombardia que estava casat amb una dona molt especial. No hi havia al país dama més bella ni més cortesa ni més sàvia i, a més, era d'alt llinatge; però el seu marit era peresós i jactanciós, sobretot quan tenia la panxa plena, i li agradava molt parlotejar i fer-se l'important. Es feia bon cavaller de paraula, dient que volia combatre cos a cos contra tres o quatre cavallers alhora, si en tinguera l'ocasió.

I cada dia al vespre es feia posar l'armadura i armar ricament, després muntava un cavall destrer i no parava de cavalcar fins que entrava tot sol dins d'un bosc. Quan era a dins, es parava i mirava ben mirat que ningú no el pogués veure; aleshores, penjava el seu escut de la branca d'un arbre gran i frondós, i després li donava grans colps d'espasa fins a espedaçar-lo; en feia les peces volar pels aires, i el destruïa per complet. No en deixava ni un tros sencer!

Després reprenia el senderi amb el que quedava de l'escut penjat al coll i la llança parada. Com si haguera fet una gran proesa, tornava molt envalentit i deia a

tothom que havia combatut amb ardiment i esforç, i que havia mort dos o més cavallers. D'aquesta manera, va ser cregut per molta gent, i tots deien que era molt valent. Així els enganyava completament. I així ho va fer moltes vegades. Fins que, un dia, va marxar una altra volta cap al bosc.

Digué que se n'anava a un torneig. La seua muller li havia abillat un escut nou de trinca, molt ben fet i molt ben tallat, i una llança ben llarga i dreta. Ell se n'anà corrents cap al bosc frondós on solia anar i, de seguida, va agafar el seu escut i el va penjar de la branca d'una perera. Va començar a colpejar-lo molt fort amb la llança. Feia tal esvalot, que si algú l'haguera sentit s'hauria pensat que combatia contra més de trenta cavallers! I per tal que tothom el creguera, va partir la seua llança en dos, i la va trencar a consciència. Després, va tornar a sa casa.

Va desmuntar i va desarmar-se. La seua dona es va meravellar molt que haguera tornat tan prompte, amb l'escut tot destrossat, com si haguera arribat d'un gran torneig.

—Senyor meu —va dir—, per ma fe, no sé on heu estat, però el vostre escut ho ha pagat molt car.

—Senyora meua, he trobat més de set cavallers, coratjosos i ferotges, que en veuré'm han vingut contra mi per tal de ferir-me i batre'm. Però jo n'he ferit quatre amb el meu escut. Ells hi han clavat les seues espases però després no podien traure-les i han quedat

desarmats. Els altres, en veure tal proesa per mi feta, han fugit plens de por i no han gosat de lluitar amb mi!

Però la dama no era gens ignorant, gens ni mica, i de seguida es va apercebre que el seu marit l'enganyava. Ella sabia bé que ell mai en sa vida no havia fet res per la cavalleria, cap proesa ni cap acte de valor. I tot allò que deia a la gent no eren més que mentides de les quals no hi havia ni una paraula vertadera. N'estava segura. Per això, en aquell precís instant, va jurar pel seu cos i la seua ànima que, si el seu marit tornava a fer el mateix, ella s'ho faria per esbrinar què feia realment quan deia que se n'anava a combatre i tornava sempre d'aquella manera, i així sabia qui li trencava realment l'escut. Així ho va pensar, però no en va dir ni pruna sobre l'assumpte al seu marit, que en aquell moment tornava. La va abraçar pel coll i li va dir:

—Muller, per sant Homer, heu d'amar-me molt i honorar-me i tenir-me estima, que no hi ha tan bon cavaller d'ací a Normandia!

—Estimat espòs, jo no us menyspreo gens ni mica. I encara us amaré de tot mon cor si sabés realment que sou tal com vós dieu que sou.

—Senyora —va dir ell—, soc millor i tot! I, al meu parer, tinc més força i ardiment del que dic.

Aleshores, deixaren la conversa i ell va besar-la una, dues, tres, quatre, cinc i fins a sis vegades! Després de sopar, se n'anaren al llit.

A l'endemà, el cavaller es llevà, es va vestir i es va calçar. Quan va ser gentilment armat, s'acomiadà de la seua dama:

–Senyora meua –va dir–, me'n vaig una altra vegada a la recerca d'aventures a aquell bosc; heu de saber que si trobe un home que gose de combatre amb mi, no podrà escapar-se. Jo el prendré o morirà!

–Espòs meu –va dir-li ella–, penseu-ho així.

I el fals cavaller va muntar el seu cavall de batalla i va dirigir-se al boscatge.

La dama, que era molt astuta, va decidir seguir-lo i comprovar si veritablement el marit era tan valent i ardit com deia. Es va vestir ràpidament com un cavaller, amb cota de malla, l'espasa cenyida, amb armadura i un casc al cap. I, a pesar que mai no havia agafat una regna, va muntar en un cavall i va cavalcar cap al bosc on era el seu marit.

En arribar-hi, va veure'l desmuntat i destrossant el seu escut a colps d'espasa. Feia tant de soroll que tot el bosc ressonava (i de ningú es protegia!). Ella mai abans no estigué tan confusa. Però de seguida va cridar:

–Tu, vassall! Què has vingut a cercar al meu bosc i les meues terres? Sembla que estigues venjant-te del teu escut, i ell no t'ha fes res de dolent. És que estàs en guerra amb ell? Maleït sigues! Aquest escut no té la culpa de res, és innocent. Jo el defensaré contra tu! Vinga, has de lluitar contra mi! No em faces esperar!

Quan el seu marit la va veure, no la va reconèixer i, en escoltar aquelles paraules, de seguida es va quedar quiet, tal com estava, amb tanta por que no sabia què fer. No tenia gens de voluntat per a combatre. I fins i tot l'espasa li va caure de les mans!

La dama es va adreçar cap a ell, requerint-lo a la batalla, i amb l'espasa va encertar-li de ple sobre l'elm: «clonc!».

Quan el seu marit va sentir tal soroll sobre el cap, va creure que estava malferit i es va llançar a terra, totalment immòbil. No hi havia cosa per la qual es moguera. Un infant menut li hauria pogut traure els ulls de la cara, que ell no hauria gosat de contradir-lo. Tanta por tenia!

La dama va començar a dir-li:

–Ara mateix, vassall, lluita amb mi!

El cavaller va demanar pietat:

–Senyor, sobre tots els sants us juraré que mai més entraré en aquest bosc, ni faré mal al meu escut, si em deixeu muntar sobre el meu cavall i em deixeu marxar.

–Et convindrà parlar d'una altra cosa –va dir ella– abans que t'escapes de mi. Mira el que faràs, que et vull proposar un joc. I si no acceptes, moriràs on estàs ara, estés a terra, i s'haurà acabat el combat.

–D'acord, d'acord! Jugaré al que em proposeu!
Jugaré!

–Molt bé. Para atenció: jo desmuntaré i baixaré a terra –va dir la dona–, davant de tu m'abaixaré les robes i m'hauràs de besar el cul!

—Senyor, faré el que manareu —va contestar l'home.

Així és que ella va desmuntar, s'acostà cap a ell, es va abaixar la roba i es va ajupir davant de la seua cara. I ell, com no podia ser d'una altra manera, va besar-li el cul!

Aleshores, després de besar-li el pandero, va mirar cap a amunt i va quedar-se una mica sorprès: mai abans havia vist un cul tan llarg. Per això, va demanar-li a aquell misteriós cavaller el seu nom, i d'on era, i de quin llinatge.

—Jo soc el famós cavaller Berenguer del Cul Llarg, i a tots els mentiders i covards els faig passar vergonya! —va contestar.

La dama va tornar a muntar sobre el seu cavall i va tornar a sa casa. Quan hi arribà, va fer cridar un amic seu, del qual estava enamorada des de feia temps.

El cavaller va tornar-hi després, i la seua gent va preguntar-li com havia anat aquell dia i com estava.

—Molt rebé —va dir ell—. Em va molt rebé... Hui he deslliurat tota la terra d'aquells que han gosat desafiar-me. Els he vençut i malferit a tots! —I va riure falsament.

Després, va entrar a la seua cambra i va trobar-se la seua muller amb l'amic. En veure'ls junts, va cridar, ple de fúria:

—Com us atreviu! Morireu ara mateix, mala dona! —I va desembeinar l'espasa.

–Calleu ara mateix, mentider! –va cridar ella–. No goseu dir una paraula més! Si us sent parlar més, heu de saber que no trigaré a cridar el famós cavaller Berenguer del Cul Llarg i bé em defensarà davant de vós!

Quan el cavaller va sentir-la, no va tenir una sorpresa més gran en sa vida, i va haver de callar i marxar; s'havia adonat que la seua muller coneixia perfectament les mentides que l'havien convertit en un fals cavaller, reconegut per tothom.

El llombard mentider va aprendre una bona lliçó aquell dia i, des d'aleshores, el famós cavaller Berenguer, el del cul llarg, cavalca per boscos i planúries, portant la justícia allà on va.